

МАКЕДОНЦИТЕ ВО ДИЈАСПОРАТА ПРЕКУ ПЕРОТО НА СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ КАТИН (ДЕЛ 9)

ДЕЛ ОД ИСЕЛЕНИЧКАТА ВИСТИНА НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО СВЕТОТ (9)

ИСЕЛЕНИШТВОТО - ЖИВОТНА ОПРЕДЕЛБА НА СЛАВЕ КАТИН

Во рамките на патувањата на Славе Катин ширум светот, има објавено многубројни текстови и публикации за македонските иселеници во САД, Канада, Австралија, Европа. Притоа, покрај разговорите за нивната животна голгота, не беа заобиколени ни типичните интимни прашања и проблеми.

Карактеристична е нивната генетска поврзаност со семејството. Потврда за тоа се книгите под наслов "Иселеничка вртелешка", „Македонска искра“ - Скопје, 2008, 1-254, на македонски јазик и преводот на англиски јазик насловен Love Stories (Љубовни приказни), „Македонска искра“, Скопје, 2011, 1-130, кои содржат по 20 исповеди на наши луѓе од разни возрасти, со различен социјален статус, без оглед во кој дел од светот живеат, а кај кои не згаснува нивната љубов кон родната земја Македонија.

Тоа значи дека македонскиот човек се судрува со фактот дека во дијаспората главен проблем не е само голиот опстанок туку и изборот на животниот сопатник, односно формирањето на ново семејство, што за секој Македонец е света работа, за што се поднесуваат и големи жртви.

Интимните приказни содржани во оваа книга најдобро го потврдуваат овој факт. Независно каде започнува и завршува битката за корените на македонското семејство, дали во Северна Америка, Европа, Австралија или во други земји, значајно е дека "крвта не е вода". И затоа изборот на партнерот не е ни лесна ни едноставна работа.

Без оглед на убавината, добрината, способноста и вербата во заедничкиот живот, наведените случки покажуваат дека строгиот критериум на македонската семејна магнитуда, освен македонските моми, тешко би можела да ги издржи жена од друга националност, се разбира, со ретки исклучоци. Но, во оваа книга авторот се задржува на изборот во кој се содржи најдобриот одговор на оваа тема.

Инаку, на 19-ти октомври 2014 година, точно на пладне, во салата на катедралната Македонската православна црква "Св. Климент Охридски" во Торонто, се одржа промоција на публикациите "Love stories", или како македонско издание насловено "Иселеничка вртелешка", од авторот Славе Катин.

Во своето излагање Соња Лозановска, уредник на весникот „Македонија“, меѓу другото, рече дека познавањето на историјата, културата, фолклорот, јазикот, духот, религијата и други карактеристики на Македонците од сите делови на Македонија, раселени насекаде по светот, му овозможи на Славе Николовски - Катин да напише текстови со љубовна содржина

кои се интересни и евидентни, а кои се однесуваат на судбината и вистината на македонските иселеници.

Книгата “Иселеничка вртелешка” на Славе Катин е прозно дело на македонски јазик, а е отпечатено и на англиски јазик под наслов “Love stories” (“Љубовни приказни”). Таа содржи дваесет љубовни стории, главно, за љубовниот живот во Татковината и во дијаспората, каде се случуваат најразлични љубовни настани, кои се невообичаени, пикантни и интересни.

Интимните приказни во оваа издание, рече Соња Лозановска на свој начин го потврдуваат љубовниот, семејниот, македонскиот дел од животот. Во делото се пренесени типичните интимни прашања и проблеми, особено на Македонците во дијаспората. А, Славе Катин познавајќи го животот, напредокот, животните судбини, семејните обичаи и постигнувањата на Македонците во Канада, САД, Австралија и Европската Унија, успева на сликовит начин, раскажувачки да не пренесе во љубовните лавиринти, кои оставаат силен впечаток кај читателите. Затоа, книгите “Иселеничка вртелешка”, на македонски јазик и “Love stories” на англиски јазик на Славе Катин со задоволство и топло ги препорачувам на македонските читатели

Исто така, во Македонската православна црква “Св. Климент Охридски” во Торонто, Канада на 19-ти октомври 2014 година, во салата на катедралната Македонската православна црква “Св. Климент Охридски” во Торонто, се одржаа промоции и на публикациите “Светот на дланка”, Скопје, 2014, 1- 424, (на македонски). од авторот Славе Катин, кое е изданија на издавачката куќа “Тримакс” од Скопје.

Ова дело со иселенички содржини беше промовирано во рамките на Литературното друштво “Браќа Миладиновци” кое е во состав на црквата “Св. Климент Охридски”, а во исто време кога се одржуваше интересната Модна ревија во организација на Женската секција при Црквата. Во присуство на голем број македонски иселеници од сите делови на Македонија, за делото зборувааше проф. Филип Ангеловски, водител и диригент на Црковски хор кој ја отвори

Филип Ангелковски во своето излагање, меѓу другото, истакна дека книгата “Светот на дланка” на публицистот Славе Николовски – Катин се промовира за прв пат на северно - американскиот континент и дека таа претставува репортерско видување, патувачки летопис, документ на хроничарски пристап и фактографска меморија на волшебната имагинација на авторот.

Инаку, публикацијата „Светот на дланка“ е 50. Издание на Славе Катин, почнувајќи од првото дело „Англиско–македонскиот лимнолошки речник“, што го издаде Хидробиолошкиот завод од Охрид во 1986 година. Во книгата се објавени 40 репортажи од доживувањата и посетите на 40 земји во светот, и тоа: со 50 двонасочни, или 100 едностраночни патувања преку Атлантскиот Океан, почнувајќи од првиот лет во САД во 1965 година и во Канада во 1966 година, па се до 2014 година, потоа трите патувања до Австралија, посетите на: Индија, Емиратите, Средна и Јужна Америка, Европската унија и голем број земји на Блискиот Исток и Африка.

Како куриозитет се споменува дека по повод 40-годишниот брачен живот на Славе Катин со неговиот животна сопатничка Нада Николовска–Катин, како гости на Лили и Стив Плиакес, во февруари 2014 година заминале за Флорида. Од таму, со најголемиот брод на светот наречен „Волшебникот на морињата“ ги посетиле Хаити, Јамајка и Мексико и пак да се вратиле во Мајами. Потоа со ципот на навните пријатели ги прокрстариле источните држави на САД на пат за Торонто, од каде нивното најдолго патување го продолжија за Виена и Скопје.

Патувања во различни земји во светот на Катин беа мошне возбудливи, исполнети со многу непресиени ноќи, искушенија, релаксирачки моменти, сознанија и предизвици да запознае различни држави, места, градови, народи, култури, религии, обичаи и многу карактеристики на современиот свет.

Притоа, имал можност да посетам бројни споменици кои имаат светско значење и кои оставаат вечни траги во сеќавањата на посетителот. Затоа, тешко е посебно да се издвои место, град или држава, бидејќи сите тие Господови дарби на мајката Земја имаат свое значење, величие, карактеристики и улога во афирмирањето на државите од светот каде се чувствувал како дома..

Публикацијата „Светот на дланка“, која има 440 страници е на македонски јазик, и токму на едно место, како на дланка пред читателот се отвораат широки хоризонти – и тој може да пропатува ширум светот, да се запознае со голем број земји, места, градови, интересни

споменици на културите на домородното население, со културите и религиите донесени од освојувачите, особено на Англичаните, Шпанците, Французите и Португалците како и со креолизацијата на јазиците, народите..Таа е продолжение на книгата „Моите патувања по светот“, 2001.

Во поголемиот број земји во светот што ги посетил Катин живее и македонско население од сите делови и краишта на етничка Македонија. Затоа, одењето по светот како новинар; потпретседател на Комисијата за односи со верските заедници на Република Македонија; како член на државни, црковни, новинарски и други делегации, и како човек на кого светот му е предизвик, патувањата беа тесно поврзани со запознавањето, истражувањето и афирмацијата на македонските православни цркви, друштва и други асоцијации ширум светот.

Инаку, Македонците во дијаспората имаат долга историја која датира од втората половина на XIX век и со различен интензитет трае сè до денес. Тоа било диктирано од жестокоста на искушенијата низ кои минувал македонскиот народ во борбата за својот опстанок на просторот на кој постоела и се развивала државата на големиот македонски цар Александар Македонски.

Распаѓањето на Отоманското Царство и формирањето на балканските држави, пак, биле повод и причина за приграбување и освојување на територијата на Македонија и за нивно асимилирање како народ, во рамките на бугарската, српската, елинската и албанската држава, под насилничкиот патрон на Големите сили и нивните глобални интереси за доминација на Балканот.

Историската неправда, а со тоа и иселеничката голгота, особено од беломорскиот дел на Македонија е голем предизвик да се фрли светлина на страдањата и борбата на македонскиот народ за одбрана на нивниот национален идентитет, верата, културата, традициите и обичаите, кои извираат од неговите библски корени. Тој историски факт може да се најде и најсилно да се почувствува кај Македонците во дијаспората, кои како припадници на една од најстарите цивилизации во Европа, во битката за одбрана на националната кауза, морале да минат низ големи искушенија и страдања и да се потврдат како успешни градители на Новиот свет.

Со создавањето на македонска држава во 1945 година, по Втората светска војна, и со прогласувањето на нејзината самостојност и независност во 1991 година, состојбата во дијаспората рапидно се измени. Круна-та на тој историски вознес беше обновата на Охридската архиепископија во лицето на Македонската православна црква, чија улога на обединувачки фактор на Македонците дојде до израз и во етничка Македонија и кај Македонците во дијаспората, кои само тие и античките Македонци се нарекуваат со тоа име. Затоа, во оваа публикација меѓу другото, направив обид да се осветли дел од иселеничката одисеја на Македонците во светот.

Промоција на книгата „Светот на дланка“ - Славе Катин покрај Торонто имаше и во Битола и Ресен. Така, во рамките на прославата на „Преспанскиот јаболкобер - 2014“ во Ресен се одржаа промоции на публицистички и поетски остварувања на авторите од Преспа, Славе Катин и брачниот пар од Торонто, Неда Лозановска и Алексо Лозановски.

На 25 септември 2014 година во Домот на културата „Драги Тозија“, во „Сарајот“ во Ресен се одржа Роднокрајна средба на дваесетина ликовни уметници, како и промоции на публицистички и поетски остварувања на автори од Преспа, и тоа на книгата „Светот на дланка“ од публицистот Славе Николовски – Катин, а во издание на „Тримак“, на „Автобиографијата“ на Неда Лозановска и поетското остварување „Светулки“ од Алексо Лозановски.

Пред голем број присутно. Меѓу кои и покровителот на овие средби, градоначалникот на општината Ресен м-р Ѓоко Стрезовски. за публикацијата „Светот на дланка“ на новинарот, публицистот и преведувачот Славе Катин зборуваше проф. д-р Вера Стојчевска – Антиќ. Таа во своето излагање рече дека авторот на оваа дело е познат на македонската и на меѓународната јавност по неговите бројни публикации, новинарски и научни трудови кои се посветени, главно, на животот на Македонците во светот, но и на низа други аспекти поврзани со дијаспората, како и со културата, литературата, јазикот, историјата, журналистиката и религијата.

Продолжува

Пишува: ДУШАН РИСТЕВСКИ